

Podręcznik opracowany z myślą o studentach kierunków ekonomicznych, do nauczania przedmiotu rachunkowość zarządcza.

Opracowanie składa się z dwóch części:

1. Rachunkowość zarządcza, w tym:

- klasyfikacja kosztów z punktu widzenia potrzeb rachunku decyzyjnego;
- podstawowe modele rachunku kosztów i wyników;
- sposoby rozwiązywania problemów decyzyjnych, przede wszystkim w rachunku krótkoterminowym;
- problemy ustalania cen na produkty finalne przedsiębiorstwa oraz na świadczenia wewnętrzne pomiędzy podmiotami tej samej organizacji.

2. Zbiór przykładów z rachunkowości zarządczej z rozwiązaniami.

Wstęp	7
RACHUNKOWOŚĆ ZARZĄDCZA	
I. Klasyfikacja kosztów	11
1. Klasyfikacja kosztów w tradycyjnym rachunku kosztów	11
2. Klasyfikacja kosztów dla potrzeb podejmowania decyzji	13
3. Koszty zmienne i koszty stałe	15
II. Metody szacowania kosztów przyszłych	21
1. Wprowadzenie	21
2. Analiza księgową	21
3. Analiza inżynierska	22
4. Metody statystyczne	23
5. Krzywa doświadczenia produkcyjnego w pomiarze kosztów	31
III. Rachunek kosztów zmiennych	35
1. Istota rachunku kosztów zmiennych	35
2. Porównanie modelu rachunku kosztów zmiennych i pełnych	37
3. Wielostopniowy i wieloblokowy model ustalania wyniku finansowego	43
4. Zalety i wady rachunku kosztów zmiennych	45

IV. Analiza zależności „produkcja–koszty–zysk”	49
1. Podstawowe formuły	49
2. Próg rentowności produkcji jednorodnej	53
2.1. Model matematyczny	53
2.2. Prezentacje graficzne	56
3. Rozszerzenie modelu zależności „produkcja–koszty–zysk” o przepływy pieniężne	60
4. Rozszerzenie modelu zależności „produkcja–koszty–zysk” o podatek dochodowy	62
5. Wpływ skokowych zmian kosztów stałych na próg rentowności	63
6. Próg rentowności produkcji złożonej z różnych asortymentów	65
7. Model księgowy a model ekonomiczny	69
V. Rozwiązywanie problemów decyzyjnych krótkoterminowych	71
1. Wprowadzenie	71
2. Dobór przedmiotu produkcji	71
3. Rezygnacja z produktu przynoszącego stratę	82
4. Problem decyzyjny „wytworzyć czy kupić”	85
5. Wybór wariantu technologicznego	88
6. Przyjęcie specjalnego zamówienia	92
VI. Zasady ustalania cen	95
1. Model ekonomiczny	95
2. Model księgowy	99
2.1. Koszty pełne jako podstawa ustalania cen	100
2.2. Koszty niepełne jako podstawa ustalania cen	107
VII. Pomiar i ocena wykonania zadań finansowych przez ośrodki odpowiedzialności	113
1. Wprowadzenie	113

2. Typy ośrodków, kategorie finansowe i sposoby ich kontroli	116
2.1. Ośrodki odpowiedzialności za koszty	116
2.2. Ośrodki odpowiedzialności za limit wydatków	126
2.3. Ośrodki odpowiedzialności za przychody	127
2.4. Ośrodki odpowiedzialności za zysk	127
2.5. Ośrodki odpowiedzialności za zysk i inwestowanie	129
VIII. Ceny transferowe w rozliczeniach wewnątrzzakładowych	133
1. Istota i rola cen transferowych	133
2. Polityka cen transferowych.	134
IX. Słownik pojęć	139
ZBIÓR PRZYKŁADÓW	
I. Analiza zależności kosztów od rozmiarów działalności	147
II. Rachunek kosztów zmiennych – wpływ na wynik finansowy i wycenę zapasów	163
III. Relacje między produkcją, kosztami a zyskiem. Próg rentowności, wskaźniki.	171
IV. Krótko- i średniookresowy rachunek decyzyjny	191
V. Kalkulacja cen sprzedaży	219
VI. Kontrola kosztów poprzez odchylenia od planu	235
Bibliografia	247